

กลยุทธ์การพัฒนางานการสู่ความเป็นเลิศของคณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา

ณัฐชนก อิศริทอง

19 ส.ค. 2546

163349

TV 0006891

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

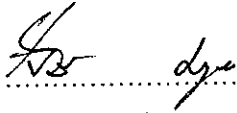
มีนาคม 2545

ISBN 974 - 352 - 157 - 7

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร ได้พิจารณาปัญหาพิเศษฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

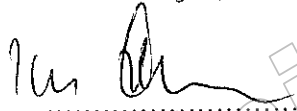
(ดร.จันทร์ชาติ มาพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ติน ประยูรพฤทธิ)

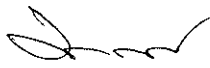
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสง สงวนเรือง)

กรรมการ

(ดร.พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต)

กรรมการและเลขานุการ

(รองศาสตราจารย์ศุติ สกฤรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนางานองค์การสู่ความเป็นเลิศ ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” นับเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งความรู้ และการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบมากขึ้น ความสำเร็จครั้งนี้ได้รับความกรุณาจาก ดร.จันทร์ชลี มาพุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาดokonปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไปได้ หากขาดความร่วมมือจากผู้บริหาร คณาจารย์ และข้าราชการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ทุกท่าน ในการให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในการให้สัมภาษณ์ ทำให้ข้อมูลสมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานองค์การสู่ความเป็นเลิศของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ความดีและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาปัญหาพิเศษครั้งนี้ ขอมอบแด่คณาจารย์ ผู้ประสทาวิชาให้กับผู้ศึกษา ตลอดจนทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

ณัฐชนก อิศรีทอง

ชื่อปัญหาพิเศษ	กลยุทธ์การพัฒนางานองค์การสู่ความเป็นเลิศของ คณะสาธารณสุขศาสตร์
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	นางณัฐชนก อิศริทอง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป)
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนางานองค์การสู่ความเป็นเลิศของคณะสาธารณสุขศาสตร์” เป็นการศึกษากลยุทธ์ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ด้วยตัวแบบ SWOT Analysis การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนางานองค์การของคณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อพัฒนางานของคณะสาธารณสุขศาสตร์ในการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ผลการศึกษากลยุทธ์ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) พบว่า ด้านการบริหารงาน โดยมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม จุดแข็งของกลยุทธ์ คือ บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำและกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของงาน โดยการดำเนินการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะฯ ภาควิชาสามารถบริหารงบประมาณ พัฒนาหลักสูตรของภาควิชาอย่างอิสระ บุคลากรทุกฝ่ายของคณะฯ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จุดอ่อนของกลยุทธ์ คือ บุคลากรไม่ได้รับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยเฉพาะด้านการกำหนดนโยบาย ข้อจำกัดของกลยุทธ์ คือ กฎ ระเบียบของระบบราชการไม่เอื้อต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โอกาสของกลยุทธ์ คือ คณะฯ ได้นำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้อย่างจริงจังทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและชุมชนสามารถตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของคณะฯ ได้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการยกระดับมาตรฐานการศึกษา จุดแข็งของกลยุทธ์ คือ คณะฯ มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้บัณฑิตสามารถทำงานในพื้นที่ได้คิดเป็น ร้อยเปอร์เซ็นต์ จุดอ่อนของกลยุทธ์ คือ กระบวนการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรยังไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนผู้ใช้บัณฑิตได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ในการสร้างพัฒนาหลักสูตรใหม่ ผู้บริหารยังขาดความรู้ ประสบการณ์เฉพาะเรื่องในสาขานั้น ๆ ทำให้มาตรการ รูปแบบที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่สามารถบรรลุกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตรได้ ข้อจำกัดของกลยุทธ์ คือ งบประมาณ

ที่ได้รับมีจำกัด ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญจากภายในและภายนอกคณะฯ ที่จะมาช่วยในการพัฒนาหลักสูตรทำให้เป็นไปค่อยข้างล่าช้า คณะฯ มีการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดคุณูปการทางปัญญา อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ด้านพัฒนาองค์ความรู้ด้าน สุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยเน้นการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่น จุดแข็งของกลยุทธ์ คือ คณะฯ ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก มีพืชสมุนไพรที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น การวิจัยด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จุดอ่อนของกลยุทธ์ คือ การสร้างองค์ความรู้มุ่งเน้น เฉพาะด้านเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงชุมชนอย่างแท้จริง ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงประชาชน ขาดความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วม ข้อจำกัดของกลยุทธ์ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะ ด้าน ขาดการทำงานเป็นทีม ประชาชนในท้องถิ่นไม่สนใจที่จะศึกษาหรือยอมรับในเรื่องดังกล่าว โอกาสของกลยุทธ์ คือ เป็นระยะเริ่มต้นของคณะฯ มีโอกาสดำเนินการเป็นไปได้สูง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	น
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดการพัฒนาองค์กร.....	7
ความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร.....	9
แนวคิดกลยุทธ์การพัฒนาองค์กร.....	11
แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	12
กลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศขององค์กร.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีการศึกษา.....	39
วิธีการศึกษา.....	39
การศึกษาภาคสนาม.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	41

บทที่

หน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การตรวจสอบข้อมูล.....	44
4 ผลการศึกษา.....	45
ตอนที่ 1 นโยบายของมหาวิทยาลัยบูรพาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549).....	47
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	48
ตอนที่ 3 แผนกลยุทธ์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549).....	52
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นการศึกษากลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของคณะสาธารณสุขศาสตร์.....	60
5 สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	75
ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ.....	81
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	88
ประวัติย่อของผู้ทำปัญหาพิเศษ.....	101

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงองค์ประกอบ 3 ประการของไคเซ็น.....	25
2 แสดงระยะเวลาการศึกษาข้อมูล.....	41
3 แสดงจำนวนบุคลากรของคณะสาธารณสุขศาสตร์.....	50

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	15
2 แสดงรูปแบบองค์ประกอบของกลยุทธ์สำหรับองค์กรที่ดำเนินงานเพียง ด้านเดียว.....	16
3 แสดงรูปแบบองค์ประกอบของกลยุทธ์สำหรับองค์กรที่ดำเนินงานหลากหลาย.....	17
4 แสดงระดับของการจัดการและประเภทของแผนกลยุทธ์.....	18